

**Використана література:**

1. Зудина. Е. А. Стилевые тенденции в современном дизайне web-среды [Электронный ресурс] / Е. А. Зудина // архитектон : изхвестия вузов. – 2008. – № 2(22). – Режим доступа: [http://archvuz.ru/2008\\_2/9](http://archvuz.ru/2008_2/9)
2. Морзе Н. В. Методика навчання інформатики : метод, посібник : у 3 ч. / Н. В. Морзе ; за ред. акад. М. І. Жалдака. – К. : Навчальна книга, 2004. – Ч. III : Методика навчання основних послуг глобальної мережі Інтернет. – 196 с. – С. 191.
3. Хортон С. Разумный Web-дизайн. Как сделать ваш сайт удобным для пользователей / С. Хортон ; пер. с англ. М. Л. Тарасовой. – М. : НТ Пресс, 2007. – 288 с.
4. Дизайн в стилях минимализм среди [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.woolfs.ru/content/view/647/61/>
5. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.lab404.com/2>.
6. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.testpilotcollective.com/tpc>
7. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.stereomedia.net/she-is-mine.html>
8. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.once-upon-a-forest.com>
9. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.pixeljam.com>
10. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.feedrinse.com>
11. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.news.webmiem.ru/162.html>
12. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://planet-design.com.ua/2010/08/29/tendencii-web-dizajna-v-etom-godu/>
13. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://deanoakley.com/>

**Кулиш Л. А. Развитие web-дизайна: реалии и перспективы.**

*В статье рассматриваются несколько классификаций web-сайтов: по характеру форм в организации; по характеру графики. Приводятся примеры этих web-сайтов.*

**Ключевые слова:** web-сайт, дизайн, web-дизайн, классификация сайтов.

**Kulish L. A. Is Development of web-design: realities and prospects.**

*In the article a few classifications of web are examined-site: after character of forms in organization; after character of graphic arts. Examples of such web are made-site.*

**Keywords:** web-site, design, web-design, classification of sites.

**Левченко К. В.**  
**Національний педагогічний університет**  
**імені М. П. Драгоманова**

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ  
У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ  
НА ПЕРШИХ КУРСАХ ВНЗ**

*Статтю присвячено аналізу теоретичних та практичних матеріалів по застосуванню інтерактивних методів навчання у вивченні англійської мови за професійним спрямуванням. Розглянуто принципи та технології інтерактивного навчання на перших курсах ВНЗ.*

**Ключові слова:** інтерактивні технології та методи навчання, вивчення англійської мови за професійним спрямуванням.

Процеси глобалізації та інтеграції України до європейського освітнього простору, спільні проекти та розробки вимагають від сучасного фахівця володіння іноземною мовою для реалізації професійної діяльності, зокрема ознайомлення з новими технологіями, інноваціями, тенденціями розвитку науки та техніки. Для продуктивного процесу міжнародної співпраці першочерговою умовою є володіння іноземною мовою професійного спрямування. Кваліфіковані фахівці сьогодні повинні вміти не лише читати

і перекладати фахову літературу, а й володіти достатнім рівнем навичок та вмінь ведення дискусій на професійні теми, для виступів на конференціях, для проведення презентацій, для сприйняття на слух навчальних лекцій та доповідей на іноземних мовах, для пошуку необхідної інформації в іншомовних джерелах.

Актуальність статті полягає у тому, що сучасні вимоги до фахівців спонукають викладачів та науковців до пошуку нових методів викладання іноземної мови за професійним спрямуванням та ознайомлення студентів з новими формами організації роботи на заняттях з іноземної мови вже на первих курсах вищих навчальних закладів, використовуючи інноваційні методи та технології навчання. Такими новими підходами є інтерактивні методи навчання.

**Мета** статті: систематизувати погляди вітчизняних та іноземних вчених на застосування інтерактивних методів навчання при викладанні іноземних мов за професійним спрямуванням, визначити особливості використання інтерактивного навчання при вивченні іноземних мов професійного спрямування на первих курсах ВНЗ.

Аналіз останніх публікацій засвідчує наявність великої кількості наукових досліджень різних напрямків. Окрім питання інтерактивного навчання розроблялися в сучасній педагогіці, психології та методиці викладання іноземних мов [4].

У педагогіці інтенсивно досліджувалися дидактичні проблеми удосконалення форм і методів навчання студентів, формування їхньої професійно-педагогічної спрямованості, аналізувалися соціально-психологічні й дидактичні умови використання групових та індивідуальних форм навчання (М. В. Артюшина, О. О. Балаєв, Т. В. Васильєва, О. О. Вербицький, В. К. Д'яченко, Т. В. Іванова, З. П. Ярликова, та ін.). Багато психологічних досліджень присвячено використанню групових та індивідуальних форм навчання та взаємонавчання при підготовці майбутніх учителів іноземних мов (Я. В. Гольдштейн, Т. Б. Тихонова, Т. С. Яценко та ін.). Багато авторів вивчали інтерактивні аспекти навчання мовлення (О. С. Карпов, Г. В. Лагвешкіна, О. В. Пінська, Х. Р. Армінян, Є. Є. Бабушис, О. В. Горбунов, М. Н. Захаренкова, Є. П. Калініна, К. П. Ященко).

У зарубіжній методиці досліджувалися питання організації роботи з текстом на різних етапах його написання, методики корегування і редактування писемних висловлювань (С. А. Boardman D. R. Ferris, A. C. Winkler та ін.), використання інтерактивних форм навчання писемного мовлення (W. Bishop, D. Byrne). Проте при наявності великої кількості методичних досліджень відсутні спеціальні дослідження, присвячені методиці інтерактивного навчання іноземної мови за професійним спрямуванням на первих курсах ВНЗ.

Перехідний адаптаційний період та пристосування до нового ритму життя впливають на початок навчального процесу студентів-першокурсників.

Процес адаптації першокурсників можна умовно поділити на три етапи:

1. Знайомство між собою та викладачами. Дбайливе ставлення викладачів, їхня підтримка сприяє створенню доброзичливої атмосфери, допомагає уникнути непорозуміння на цьому етапі.

2. Активізація мотивації навчання. Важомий елемент цього періоду – усвідомлення необхідності самостійно відповідати за успішність свого навчання.

3. Завершальний етап – оволодіння раціональними способами засвоєння навчального матеріалу.

Логічним завершенням усіх етапів дидактичної адаптації стає гармонійне перетворення державних цілей на педагогічні, що спрямовують діяльність викладача. Наступне узгоджене переведення педагогічних цілей у психологічні цілі суб'єктів навчання визначає успішність спільної діяльності викладачів та учнів [5].

Викладач сучасного ВНЗ повинен дбати про реалізацію комплексу педагогічних цілей: опрацьовувати граматичний матеріал, корегувати й збагачувати мовлення

студентів, активізувати та відшліфувати комунікативні вміння. Актуалізуються також соціолінгвістичні відомості, на основі яких формуються вміння добирати мовні засоби для оформлення думки відповідно до виконуваної комунікантом у колективі соціальної ролі.

Крім цього, сьогодення вимагає не стандартних практичних занять, а діалогу, що передбачає аналіз проблемних ситуацій, імпровізацію, творчі пошуки. Тож, принципи діалогізму, проблемності, емоційності можливі за тієї умови, коли викладач створюватиме добре продуману систему завдань, які зможуть зацікавити студентів і заохочуватимуть їх самостійно інтерпретувати запропоновані для роботи тексти, висловлювати власну точку зору на проблеми, що обговорюються в процесі аналізу.

Модернізація процесу викладання іноземних мов у вищій школі зумовила необхідність використання особистісно-орієнтованого підходу до викладання.

Саме інтерактивні технології, у яких закладено потенціал особистісного розвитку, створюють необхідні передумови для формування мовленнєвої компетенції студентів, здатності критично мислити, приймати колективні та індивідуальні рішення, вдосконалювати професійну та загальну культуру спілкування.

Як визначає Мосеюк Н. Є. “Інтерактивність – здатність взаємодіяти або знаходитися в режимі діалогу з ким-небудь (людиною) або з чим-небудь (наприклад, комп’ютером).” [5] Процес навчання здійснюється в умовах постійної взаємодії викладача зі студентами та студентів між собою.

Інтерактивні технології навчання – це така організація навчання, в якій неможливим є неучасть студента в колективному, взаємодоповнюючому, основаному на взаємодії всіх його учасників процесі навчального пізнання.

Інтерактивне навчання – це спеціальна організація пізнавальної діяльності. Яке містить в собі реалізацію конкретних і прогнозованих цілей, а саме створення таких умов навчання, коли студент відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність, що робить продуктивним сам процес навчання. Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес організований таки чином, що всі студенти задіяні в ньому, втягнуті в процес пізнання, мають можливість розуміти та реагувати на те, що знають і думають. Це сприяє залученню особистісного індивідуального внеску, обміну досвідом, знаннями, ідеями, способами діяльності. Цей процес здійснюється в доброзичливій, дружній атмосфері, що дозволяє отримувати не лише нові знання, а й розвиває пізнавальну діяльність, переводить її на більш високі рівні взаємодії та співпраці.

В системі інтерактивного навчання виділяють такі основні принципи методики співробітництва:

- індивідуальна відповіальність – працюючи в групі, кожен студент виконує своє завдання, відмінне від інших;
- позитивна взаємозалежність – група досягає успіху за умови гарного виконання завдань кожним студентом;
- однакова участь – кожному студенту надається однаковий за обсягом час для ведення бесіди або завершення завдання;
- одночасна взаємодія – коли всі студенти залучені до роботи [4].

Інтерактивна діяльність – це діалогічне спілкування, що призводить до взаємовирішення поставлених задач, порозуміння кожного з учасників. Інтерактивність виключає домінування одного, чи то учасника, чи то думки. Діалог – це спосіб навчитися мислити, аналізувати, порівнювати різні думки, дискутувати, спілкуватися між собою. Для цього на заняттях використовується індивідуальна, парна та групова робота, дослідницька діяльність, творчі завдання.

Які ж існують форми інтерактивного навчання?

До інтерактивних методів (технологій) навчання належить велика кількість різноманітних прийомів, вправ та завдань. Кожен викладач створює свій “набір” таких технологій.

На початковому етапі роботи зі студентами-першокурсниками важливим є процес “знайомлення” між собою та викладачами. Викладачі іноземних мов на нефілологічних спеціальностях зазвичай викликають, ще на підсвідомому рівні, страх та негативні емоції, пов’язані з попереднім досвідом спілкування з вчителями іноземної мови в школі. Для створення позитивної мотивації до навчання іноземної мови потрібно використовувати один з таких інтерактивних методів, як бесіда. Бесіду можна провести застосовуючи анкету на визначення подібного та відмінного у студентів (“Similar or Different”). Сутність завдання полягає у тому, що студенти отримують анкету на двох і для того, щоб її заповнити потрібно обговорювати у парах кожне питання анкети. Після виконання завдання кожна пара оголошує свій результат. Це завдання сприяє процесу “знайомлення”, як студентів між собою, так і викладача зі студентами. При цьому викладач має змогу перевірити рівень мовленнєвих навичок студентів, вже на першому занятті, та продумати план подальшої роботи зі студентами, звертаючи увагу на помилки студентів під час іншомовного говоріння. Студенти ж, в свою чергу, це завдання виконують особливо активно, тому що питання анкети стосуються безпосередньо їх інтересів та життя. В результаті відбувається взаємодія, що є основою інтерактивності.

На подальших етапах можна використовувати метод ситуативного спілкування. Коли кожен студент отримує картку з описом певної проблеми, у кожного різної. На приклад, ситуація професійного спрямування, яку студент не знає як вирішити і має передказати її та запитати поради у сусіда. Так студенти рухаються по колу, переповідаючи свою ситуацію один одному і шукаючи найкращого виходу з неї. Це завдання сприяє співпраці в колективі, в даному випадку групи студентів, та розвитку мовленнєвих навичок професійного спрямування, так як завдання пов’язане безпосередньо з професійною лексикою. Таким чином ми навчаємо студентів іншомовному говорінню мотивуючи процес вивчення професійно спрямованої лексики, цим самим заохочуючи їх до вивчення іноземної мови. Такі завдання використовуються здебільшого у невеликих групах.

Найскладнішим для першокурсників, зазвичай, є вивчення граматичного матеріалу. Для оптимізації цього процесу використовуються різноманітні методи. Застосування інтерактивних методів можна здійснювати працюючи в малих підгрупах. Після ознайомлення з теоретичним матеріалом, для кращого сприймання якого застосовують інтерактивні дошки чи мультимедійні пристрої, що сприяють кращому процесу запам’ятовування (зорове та слухове сприймання інформації), використати метод “brain ring”. Група ділиться на дві чи три підгрупи на змагальних умовах, тобто сутність завдання у визначенні кращої підгрупи. Кожна підгрупа повинна скласти якомога більшу кількість речень, з використанням розглянутого на занятті граматичного матеріалу, описуючи зображення. Зображення в собі містить професійну спрямованість. На приклад, для студентів історичних факультетів, портрет відомої історичної постаті чи події. Це завдання полегшує сприймання граматичного матеріалу, так як студент вчиться застосовувати теорію безпосередньо на практиці, мотивує та активізує процеси мислення, пам’яті та мовлення.

Робота з відео- та аудіо матеріалами активно застосовується у процесі вивчення іноземних мов. Перегляд професійно спрямованих фільмів сприяє зануренню в іншомовне середовище. Дискусії та обговорення побаченого сприяє розвитку мовленнєвих навичок студентів, які активно беруть участь в таких видах діяльності. Завдання з прослуховуванням аудіо матеріалів та з використанням допоміжних прийомів, на приклад, доповнити речення, а потім прослухати правильний варіант його закінчення, сприяють розвитку мислення та практичному використанню вже засвоєних знань, зокрема, перевірка лексичного матеріалу.

Творчі завдання мають особливе значення та відрізняються своєю різноманітністю. Зокрема професійно спрямовані доповіді про цікаві події чи факти, написання стін-газет

іноземною мовою приурочених до свят чи річниць, твори з різними завданнями професійного спрямування. Разом із студентами доцільно розробляти сценарії та розігрувати рольові ігри професійного спрямування, які формують творчі здібності. Інтерактивна творчість викладача та студента безмежна. Важливо вміло його спрямувати для досягнення поставлених цілей.

Практичний досвід показує, що використання в навчальному процесі інтерактивних технологій збільшує діапазон термінологічної лексики за фахом, робить процес навчання пізнавальним і професійно спрямованим. Інтерактивні технології навчання стимулюють когнітивні процеси та активізують мовний та мовленнєвий матеріал в іншомовному спілкуванні студентів, розвивають їхні творчі здібності і професійно орієнтовані вміння в наближених до реальних умовах [2].

Саме завдяки цьому інтерактивність має таке велике значення у вивчені іноземної мови. Студенти можуть збагатити свій словниковий запас, працюючи з аутентичними мовними матеріалами. Слухаючи або читаючи, беручи участь у різноманітних дискусіях, інсценуваннях, спільніх завданнях з розв'язання проблем. Всі ці процеси сприяють прискоренню процесу адаптації першокурсників у новому навчальному середовищі з легкістю та відповідно сформованою мотивацією. Дружня та творча атмосфера, коли окремі особистості (як викладачі, так і студенти) поважають унікальність іншого, не маніпулюючи, не керуючи ними або вирішуючи за них як саме вони будуть навчатися, а захоплюючи і розвиваючи в них упевненість у собі і задоволення від того, що вони роблять. Справжня інтерактивність на заняті вимагає від викладача відійти вбік від центрального місця і залишити його студентові, надавши їй можливість розвивати і виконувати різноманітні види діяльності, приймати всі види ідей і бути толерантним до помилок, які студенти допускають під час своїх спроб у спілкуванні. Така методика сприяє підвищенню активності студентів у різноманітних видах навчальної діяльності, стимулює студентську творчість водночас із творчістю викладача.

Отже, після розгляду теоретичних досліджень, згідно яких студенти-першокурсники абсолютно психофізіологічно готові до інтерактивного навчання іноземних мов [3], адже у процесі спілкування з оточуючими та самостійної діяльності зростає самокритичність і самооцінка, та вивчення досвіду практичної діяльності, дозволяють зробити висновок про те, що головними ознаками викладання іноземної мови професійного спілкування у ВНЗ стають професійна спрямованість та комунікативна орієнтованість, які здійснюються при використанні інтерактивних технологій навчання, які сприяють розвитку пізнавальної та творчої активності студентів, формуванню комунікативної, мовленнєвої та міжкультурної компетенції, створенню середовища, близького до професійної сфери діяльності майбутніх фахівців.

Модернізація процесу викладання іноземних мов професійного спрямування у вищій школі триває. Відбувається активний пошук шляхів її вдосконалення. Освітній та науковий розвиток сприяють вивчення та впровадженню в навчальну практику найбільш ефективних методик і технологій, поєднаних традиційних та інноваційних методів викладання іноземних мов.

#### *Використана література:*

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
2. Вірменко Т. І. Інтерактивні технології формування мовної особистості: постановка проблеми / Т. І. Вірченко // ВХУ. – 2009. – № 15. – С. 132-141.
3. Зимняя И. А. Психологические аспекты обучению говорению на иностранном языке / И. А. Зимняя. – М. : Просвещение, 1991. – 201 с.
4. Канюк О. Л. Інтерактивне навчання іншомовного спілкування майбутніх фахівців як сладова професійної підготовки / О. Л. Канюк // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психологі-педагогічні науки. – 2011. – № 2. – С. 98-101.
5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник / Н. Є. Мойсеюк. – 5-е видання, доповнене і перероблене – К., 2007. – С. 638.

6. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід : метод. посіб. / О. Пометун, Л. Пироженко. – К. : АПН, 2002. – 136 с.

**Левченко К. В. Применение интерактивных методов обучения в изучении английского языка профессиональной направленности на первых курсах ВНЗ.**

Статья посвящена анализу теоретических и практических материалов о применении интерактивных методов обучения в изучении английского языка по профессиональному направлению. Рассмотрены принципы и технологии интерактивного обучения на первых курсах вузов.

**Ключевые слова:** интерактивные технологии и методы обучения, изучение английского языка по профессиональному направлению.

**Levchenko K. V. Interactive methods teaching application in learning English for professional purpose at first year of studying.**

This article is devoted to the analysis of the theoretical and practical material of interactive teaching methods application in teaching English for professional purpose. The principles and technologies of interactive learning at the first year of studying.

**Keywords:** interactive technologies and methods of teaching, studying English for professional purpose.

**Лісковацька Х. М.**  
**Комунальний заклад**  
**“Харківська гуманітарно-педагогічна академія”**

## **ЗМІСТ ТА СТРУКТУРА ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЯК НАУКИ НА СУЧASNOMU ЕТАПІ РОЗВITKU СУСПІЛЬСТВА**

У статті проаналізовані роботи сучасних українських учених-компаративістів. Розглянуті їх визначення предмету і цілей порівняльної педагогіки як науки і навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими науками, методи порівняльно-педагогічних досліджень, періодизація світової педагогічної компаративістики, а також етапи становлення вітчизняної порівняльно-педагогічної науки.

**Ключові слова:** порівняльна педагогіка, компаративістика, методи порівняльно-педагогічних досліджень, періодизація.

**Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.**

На сучасному етапі в Україні реформування освіти здійснюється в умовах глибокої суспільно-політичної та соціально-економічної кризи. Глибоке розуміння актуальних проблем освіти вимагає дослідження стану сучасної педагогічної компаративістики, а також творчого засвоєння й практичного застосування всього того, що увійшло до скарбниці вітчизняної та світової педагогічної думки.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми.**

Як свідчить огляд літературних джерел, розробкою питань порівняльної педагогіки займаються такі українські вчені, як: О. М. Галус, В. Кравець, Н. Лавриченко, Л. П. Пуховська, А. А. С布鲁єва, О. В. Сухомлинська, І. Тараненко, Л. М. Шапошнікова тощо. Зазначені дослідники розробили науково-понятійний апарат порівняльної педагогіки як науки та навчальної дисципліни, дослідили історію її становлення та розвитку, а також розглянули погляди вітчизняних і зарубіжних колег.

**Мета** статті – проаналізувати зміст сучасних науково-педагогічних джерел з метою визначення стану порівняльної педагогіки як науки.